

VISION FÖR CENTRALA ÅKERSBERGA

OKTOBER 2009

*Denna rapport är framtagen av
Sweco Architects AB på uppdrag av
Österåker kommun.*

INNEHÅLL

Inledning	1
<hr/>	
Mål: Stadsmässig småstadsmiljö	2
<hr/>	
Analys: Karaktärer	4
Analys: Sammanfattning	6
<hr/>	
Vision: Helheten	8
Vision: Levande gaturum - levande stadsrum	10
Vision: Orienterbarhet, hierarki & identitet	14
Vision: Hacksta/Bergaområdet	22
Vision: Småstadskaraktär	28
Vision: Centrum	30
Vision: Perspektiv	34
Vision: Prioritering i genomförande för att uppnå målen	40
Vision: Konsekvenser för befintliga förhållanden	41

INLEDNING

SYFTE:

Syftet med uppdraget har varit att ta fram en konceptuell vision för centrala Åkersberga i form av analys och övergripande skiss. Materialet ska fungera som en övergripande vision om utvecklingen i de centrala delarna av Åkersberga. Visionen lyfter fram viktiga förutsättningar för utvecklingen av en sammanhållen stadsbild och ger ledning för utformning av enskilda objekt inom området. Visionen utgör ett underlag, en förstudie, för kommande planläggning i för centrala Åkersberga.

MEDVERKANDE:

Från Österåkers kommun, Samhällsbyggnadsförvaltningen har Lars Barrefelt, Viveka Larsson, Johan Carselind, Clas-Göran Herrgård, Åke Nordahl, Gisela Holmgren, Bo Lidén och Kia Regné medverkat.

Från Sweco Architects, Studio Plan, har Susanne Bäckström (ansvarig), Pia Kjellgren-Schönning, Joe Lindström, Helena Ohlsson och Hanna Ellmén medverkat. Från Studio Landskap har Anna Åkerberg medverkat.

ARBETSGÅNG:

Materialet är framtaget av konsultgruppen från Sweco Architects tillsammans med kommunens tjänstemän. Rent praktiskt har detta samarbete inneburit att arbetsgruppen från kommunen och konsultgruppen haft diskussionstillfällen/ arbetsmöten vid två tillfällen under arbetets gång. Idéer har muntligen presenterats för arbetsgruppen i kommunen med efterföljande diskussion. Stadsarkitekt Lars Barrefelt har mer kontinuerligt varit med som bollplank. En skriftlig version av den sista redovisningen har varit på internremiss inom arbetsgruppen.

Som underlag har vi haft:

- Flygbilder, ortofoto & grundkarta över området
- Detaljplan för Åkersberga Centrum, Bergavägen samt för Smedby
- Centrala Åkersberga, Program för parallella uppdrag
- Program för Röllingby, samrådshandling

AVGRÄNSNINGAR:

Området avgränsas av Åkers kanal i väster, Röllingby nya idrottsplats i norr, Norrgårdsvägen i öster samt Västra Banvägen i söder.

LÄSANVISNINGAR:

Denna skrift är ett sammandrag av ett muntligt redovisningsmaterial av tankar och idéer. Därför kan materialet uppfattas som något olika djupgående redovisat under de olika rubrikerna beroende på vad som diskuterats mer eller mindre.

Syftet med förstudien har varit att ta fram en gemensam övergripande vision som kan fördjupas vidare. De konkreta förslagen ska ses som exempel på hur principerna kan tolkas och tillämpas. I detta skede har syftet inte varit att noga studera konsekvenserna av enskilda detaljlösningar. Exemplet ska ses som just exempel och som ett nödvändigt sätt att öka förståelsen för principerna.

MÅL: STADSMÄSSIG SMÅSTADSMILJÖ

VISION FÖR CENTRALA ÅKERSBERGA

Målet är att uppnå en stadsmässig småstadsmiljö i centrala Åkersberga. Som fundament för denna vision ligger målet att skapa en hållbar samhällsutveckling, ekologiskt, ekonomiskt och socialt.

Detta kan uppnås genom att förutsättningar skapas för levande gaturum som i sin tur också ger en levande stadsmiljö. I ett levande gaturum utnyttjar bilister, cyklister och gående rummet på samma villkor, bottenvåningar är aktiva med entréer, lokaler, butiker, skyltfönster och verksamheter. Angränsande byggnader har ett blandat innehåll, vilket medför social närvaro dygnet runt.

Väldefinierade stadsrum med behagliga proportioner och tydliga gränser både mellan olika allmänna stadsrum, som mellan allmänt och privat bidrar till stadsmässigheten i småstaden.

Gator, torg och parker är omsorgsfullt gestaltade med effektiva ytor för dess användning. Närheten till vattnet och kanalen skall accentueras.

En hierarki och identitetsskapande element finns i stråk och gator så att det är lätt att orientera sig och man förstår riktningar och rörelsemönster i staden. Det finns även en hierarki av byggnader, där vissa byggnader som har ett större allmänintresse också accentueras mer än den övriga gestaltade stadsmiljön.

- LEVANDE GATOR GER LEVANDE STAD

- VÄLDEFINIERADE STADSRUM & TYDLIGA GRÄNSER

- ORIENTERBARHET, HIERARKI & IDENTITET

Waxholm

St Eriksgatan i Stockholm.

Sigtuna

Exempel på tydlig avgränsning mellan gata och park, Stockholm.

Lund

Vasagatan i Göteborg.

ANALYS: KARAKTÄRER

Sex karaktärer kan urskiljas inom nu studerat område i Centrala Åkersberga

Småstadskaraktären i väster med i huvudsak bostadsbebyggelse från 50-talet. Blandad användning i delar, där bottenvåningen innehåller handel eller mindre kontor. Husen är ordnade längs gatan, takfotshöjden är begränsad, entréer har direkt kontakt med gatan och gatan är försedd med kantstensparkering.

Villastaden utgör ett tydligt avgränsat område mellan kanalen och "småstaden" längs Storängsvägen.

I området kring torget och stationen finns centrumkaraktären, med mer storskalig och centruminriktade verksamheter som inomhusgalleria. Här finns tåg, buss, större handelsetableringar och p-hus. Småstadskaraktären omgärdar centrumkaraktären.

Hacksta/Bergaområdet i de östra delarna karaktäriseras av park och natur som innehåller olika typer av bebyggelse såsom institutionsbyggnader och service med kommunhuset, skola, förskola och äldreboende. Grupper av bostadsbebyggelse finns främst längs Norrgårdsvägen och Skolvägen.

Kanalrummet erbjuder unika kvaliteter och utvecklas till att bli en integrerad del av centrala Åkersberga. Kanalrummet blir ett huvudstråk dels för kommunikation, dels för rekreation. Båtlivet karaktäriserar kanalrummet.

Restytor/parkering utgörs av öppna, ödsliga och fragmenterade platser utan en stadsmässig karaktär.

Dessa befintliga karaktärer utgör viktiga utgångspunkter för resonemang kring åtgärder och strategier.

- Hacksta/
Bergaområdet
- Centrum
- Villastad
- Småstadskaraktär
- Kanalrummet
- Restytor/ Parkering/
Handel

ANALYS: SAMMANFATTNING

- Exempel på restytor
- Exempel på stråk med starka kopplingar
- Exempel på stråk med svaga kopplingar
- Exempel på fasad med entréer & fönster i bottenvåning
- Exempel på fasad utan entréer & fönster i bottenvåning
- Barriär
- Övergång, fotgängare
- Övergång, motortrafik

Analysen kan beskrivas som en problem-beskrivning eftersom vi här, pga uppdragets utformning och omfattning, inte ger en heltäckande analys med avseende på Åkersberga centrum's positiva och negativa egenskaper utan snarare ensidigt redovisar problemen.

Analysen kan sammanfattas i tre grundläggande problem som delvis beror av varandra:

- Brist på orienterbarhet, dvs förståelse och struktur och brist på siktlinjer, orienterande eller sammanhållande element, dvs en bristande stadsstruktur.
- Diffus karaktär/identitet och i vissa delar avsaknad av trivsel.
- Svaga kopplingar mellan olika delar av Åkersberga centrum.

Stora delar av Åkersbergas centrala delar saknar stadskvalitéer i form av väl definierade rum med levande bottenvåningar. Intrycket av Åkersberga centrum präglas idag av parkeringshus, döda bottenvåningar och en storskalighet som rimmar dåligt med ortens framtida vision om småstad. Dåligt definierade ytor (gula markeringar i bild) som "faller ur" och upplevs som ödsliga, fula och osäkra dominerar intrycket av centrum (ex parkeringsytor, restytor, bussupställningsplats). Dessa ytor har inga stadsmässiga kvalitéer och bör tas bort eller i något fall tydligt avgränsas. Kopplingen till vattnet och kanalen är trots närheten svag. Delar av Storängsvägen har dock fina kvalitéer av småstad med väl definierade gaturum, butiker i bottenvåningarna och en tilltalande skala.

Barriärer i form av Roslagsbanan, Roslagsvägen samt kanalen leder till svaga kopplingar och dålig förståelse för hur Åkersberga är uppbyggt. Detta leder rent praktiskt till att rörelser genom centrum är styrda och att man, för att ta sig till vissa platser, måste gå omvägar. Men den dåliga förståelsen leder också till att platser som avståndsmässigt egentligen ligger relativt nära upplevs ligga långt ifrån varandra. Hacksta/Bergaområdet är också problematiskt i detta hänseende där grönytorna är diffusa och tillsammans med den dåliga orienterbarheten blir till barriärer som skapar osäkerhet istället för att vara något positivt.

VISION: HELHETEN

- Träd
- Torg/Gågata
- Järnväg
- Perrong
- Parkytör
- Natur
- Kolonilotter
- Åkers kanal
- Dagvatten-damm
- Byggnad, bostäder/handel/kontor
- Illustrerad komplettering
- P-hus
Parkeringshus med lokaler i bottenvåning

SAMMANFATTNING AV VISIONSSKISSEN

Känslan av järnvägen som barriär minskas genom att Storängstorget, Skolvägen och Luffarbacken förlängs söderut och korsar järnvägen. Därmed utvidgas staden söderut och kopplar vidare mot Kanalstaden. Stationen flyttas ca 80 m västerut och formar norra sidan av järnvägsparken. En ny kvartersbebyggelse med småstadskarakter och lokaler i bottenvåningar skapas öster om Skolvägen, vilket ger ett betydande tillskott av bostäder och lokaler i de centrala delarna. Bergavägen kompletteras med bostadsbebyggelse kring en sluten gatumiljö. Stationsvägens sträckning flyttas söderut och förlängs österut längs med järnvägen. Bussdepån flyttas utanför de centrala delarna och bussangöring skapas i anslutning till "järnvägstorget". En stadspark skapas längs stråket mot Röllingby idrottsplats med ytor för lek/spel, planteringar och vatteninslag som gynnar dagvattenhantering. Redovisad bebyggelse ska ses som exempel på möjliga kompletteringar i syfte att uppnå den eftersträvade karaktären. Kanalrummet utvecklas till att bli en integrerad del av centrala Åkersberga.

Perspektiv , lokalgata i östra kanalstaden

VISION: LEVANDE GATURUM - LEVANDE STADSRUM

LEVANDE GATURUM, AKTIVA BOTTENVÅNINGAR

En förutsättning för ett levande stadsrum är ett levande gaturum. Ett levande gaturum är i sin tur helt beroende av aktiva bottenvåningar för bostäder liksom för verksamheter. Åkersberga centrum har idag en stor andel slutna fasader med negativa konsekvenser för gaturummet. Det är därför viktigt att skapa framsidor i Åkersberga. Detta betyder inte att det inte får finnas baksidor utan att man aktivt ska välja var baksidorna ska finnas.

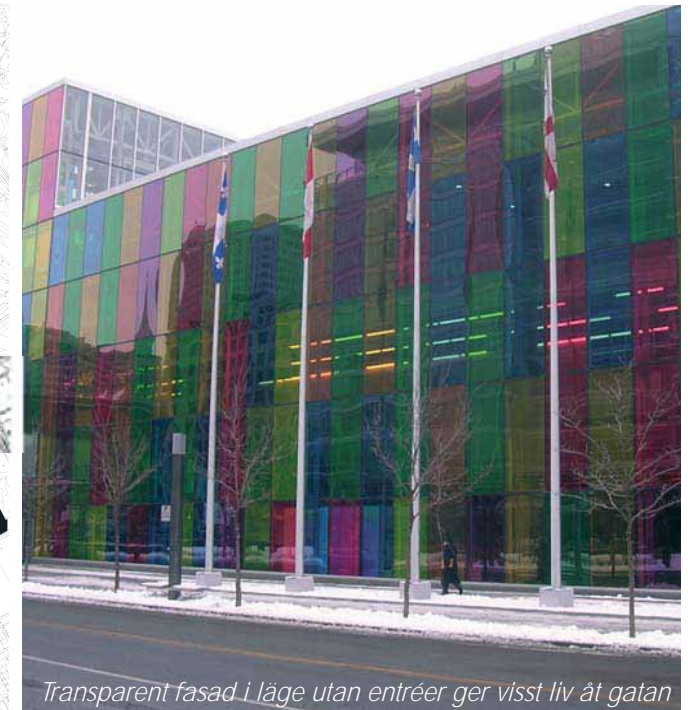
De platser där man vill att människor ska vistas och trivas samt där viktiga stråk anläggs ska inte upplevas som baksidor. Idag möts vi av baksidor bl a längs med hela Stationsvägen, gångvägen upp mot centrum liksom Skolvägens södra del. Detta försvårar orienterbarheten och skapar en otrevlig och otrygg miljö.

Bostadsentréer bör alltid vändas mot gata och helst också vara genomgående, mot gård. Ett dåligt exempel är punkthusen längs med Skolvägen, där bottenvåningarna är tillslutna mot parken, vilket ger en otrevlig miljö. I vissa delar av centrala Åkersberga är det också önskvärt med lokaler i bottenvåningarna.

Verksamheter och andra lokaler ska rikta sig utåt. I ett inomhusköpcentrum kan butiker vända sig både inåt och utåt. Exempelvis kan butiker med andra öppettider än köpcentrumet läggas mot gata för att undvika helt slutna och således otrevliga fasader. Inlastning kan ske innanför fasad med fasaden halvtransparent (se bild) för att förbipasserande ska se att något händer innanför fasaden.

I parkeringshus kan lokaler inrymmas på bottenvåningen. Mindre önskvärt men fortfarande en förbättring av slutna fasader är att använda dem som skyltskåp för butiker eller att med fasadmateriäl, ljus och konst göra fasaden mer levande.

VISION: LEVANDE GATURUM - LEVANDE STADSRUM

KOMPLETTERANDE BEBYGGELSE

Målet med kompletterande bebyggelse är att bebyggelsen ska placeras och utformas på ett sådant sätt att den löser vissa av de problem som vi har identifierat. För att lyckas med detta är följande principer viktiga:

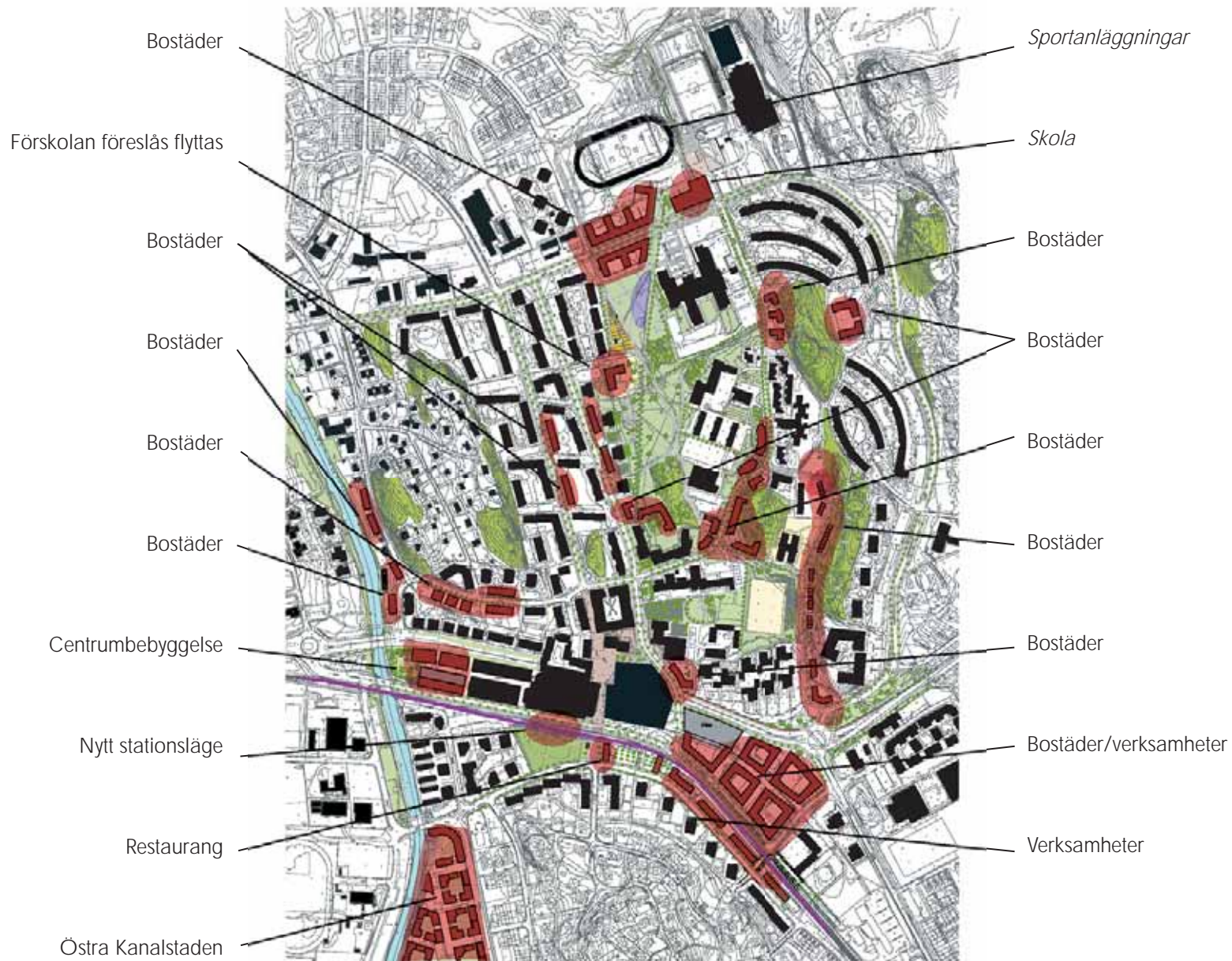
Bebyggelsen ska placeras nära gata så att ett tilltalande gaturum bildas. Detta innebär bl a att man bör undvika att skapa parkering på tomtmark mellan gata och byggnad. Istället bör gatan användas för parkering.

Entréer bör placeras mot gata och på ett inte för långt avstånd mellan varandra. Entréer ska helst vara genomgående, dvs både mot gata och gård.

Gränser mellan privat och offentlig mark ska göras tydlig exempelvis med häck, mur eller liknande.

För att öka mångfalden är det önskvärt att komplettera med olika typer av bostäder som inte finns idag. Tex med stadsradhus i Hacksta/Bergaområdet där relativt storskalig bebyggelse dominerar idag.

VISION: ORIENTERBARHET, HIERARKI & IDENTITET

GATUHIERARKI

För att öka orienterbarheten och skapa en bra struktur i Åkersberga centrala delar är det viktigt att vägarna får olika hierarki. Vissa vägar blir huvudgator med större trafikbelastning medan andra får rollen som lokalgator. Att olika gator får olika karaktär ökar förståelsen och igenkännandet av olika delar av centrala Åkersberga. Detta uppnås genom olika åtgärder som dels är trafiktekniska, såsom hastighetsbegränsningar och dels har med utformningen att göra, som gatubredd, beläggning, trädplacering eller trädsort.

Storängsvägen föreslås bli en gata på fotgängares och cyklisters villkor där bilar får köra, men utformningen ger känslan av en gågata. Detta stråk kopplar i sin tur till cykelstråket som kommer från Storängsvägens förlängning norr om Hackstavägen.

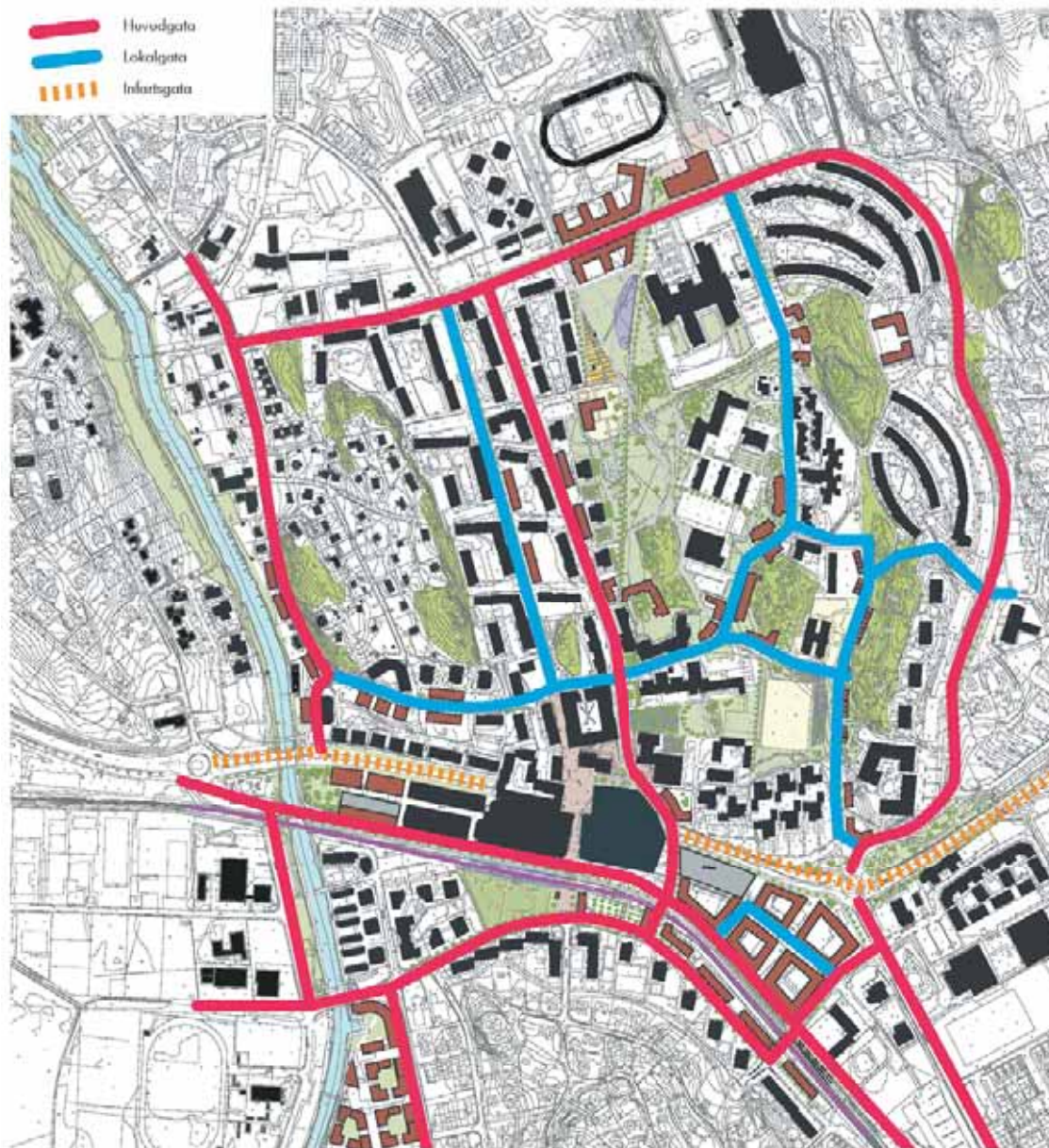
Ett rum eller ett stråk med en stark identitet, vilket har med utformningen att göra, förstärker förståelsen, orienterbarheten och inte minst trivsamt. Bilden visar ett väl avgränsat och tydligt stråk pga trädraderna och den sammanhållna belysningen men den visar också på en stark identitet i fågelholkarna – ett stråk som man pga dess starka identitet lätt kan referera till och komma ihåg vilket är viktigt både mentalt och pedagogiskt. Generellt sett är trädplantering viktigt för att skapa struktur, definiera gaturum, skapa identitet och trivsel.

Exempel på tydliga gränser och väldefinierade rum i det nya förslaget är för bilisten Stationsvägen, som blir mer logisk och trivsam.

Roslagsvägen är en infartsgata som ursprungligen uppfördes som landsväg. Landsvägskarakteren har dock förändrats och Roslagsvägen upplevs idag som en barriär. Även Roslagsvägen bör ges mer karaktär av stadsgata. En grönare karaktär skapas genom trädplantering.

Gatuparkering och butik i bottenplan, Hammarby Sjöstad

Gatuparkering med trädplanering, Duisburg

Kanalstråk med stadskaraktär, Uppsala.

VISION: ORIENTERBARHET, HIERARKI & IDENTITET

TYDLIGA STRÅK MELLAN MÅLPUNKTER

Motivet med huvudgångstråket mellan Röllingby i norr, kyrkans hus och ytterligare söderut mot centrum och Kanalstaden är att stärka kopplingen däremellan och öka orienterbarheten och förståelsen såväl inom parken och dess anläggningar som mellan parken och dess omgivningar.

Huvudstråket rätas upp så att en siktlinje bildas mellan parkens entré i söder och det nya parktorget i Röllingby. Stråket definieras och görs tydligt med hjälp av dubbla trädrader och vatteninslag i form av en dagvattenränna som ansluter till dagvattenparken i norr och som kan fungera som ett pedagogiskt och identitetsskapande element.

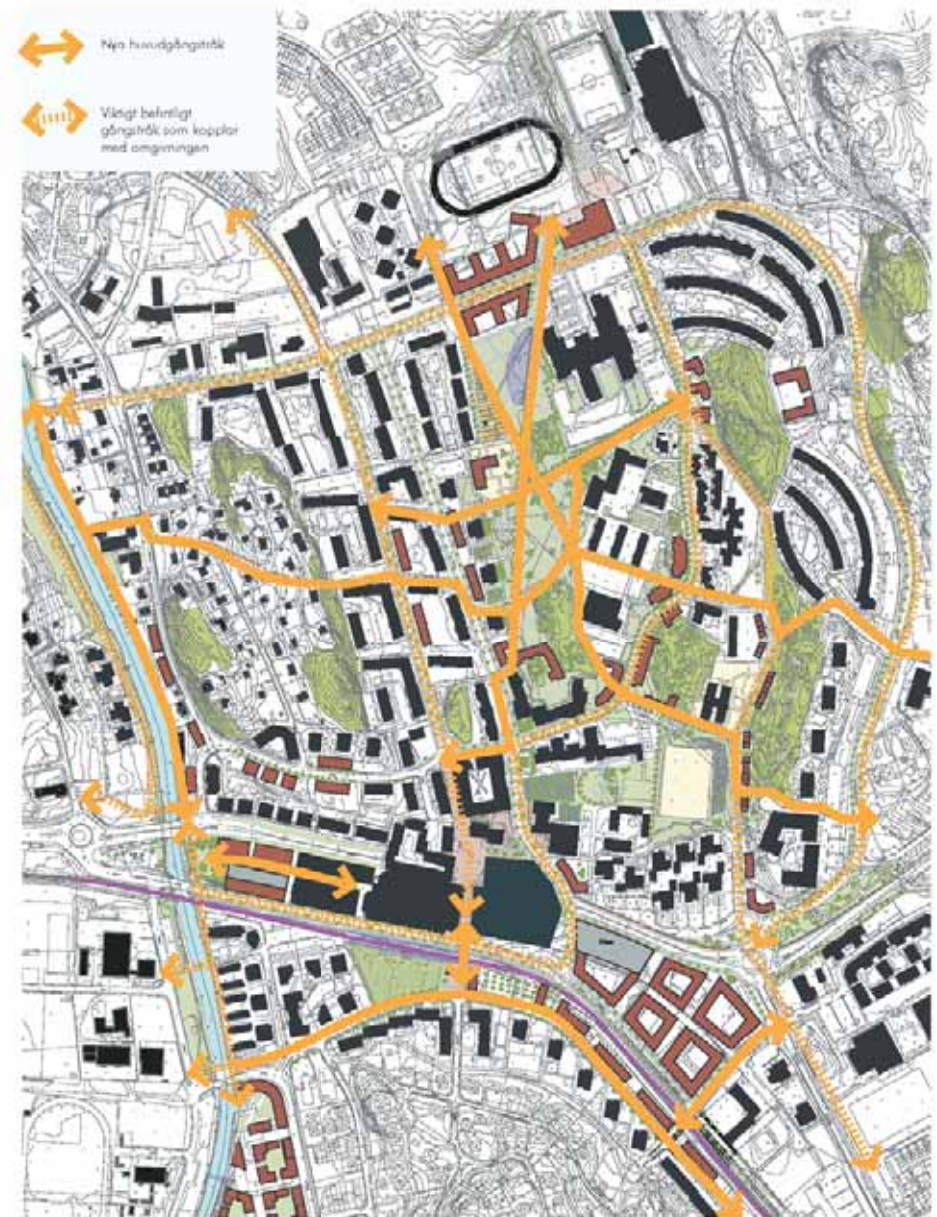
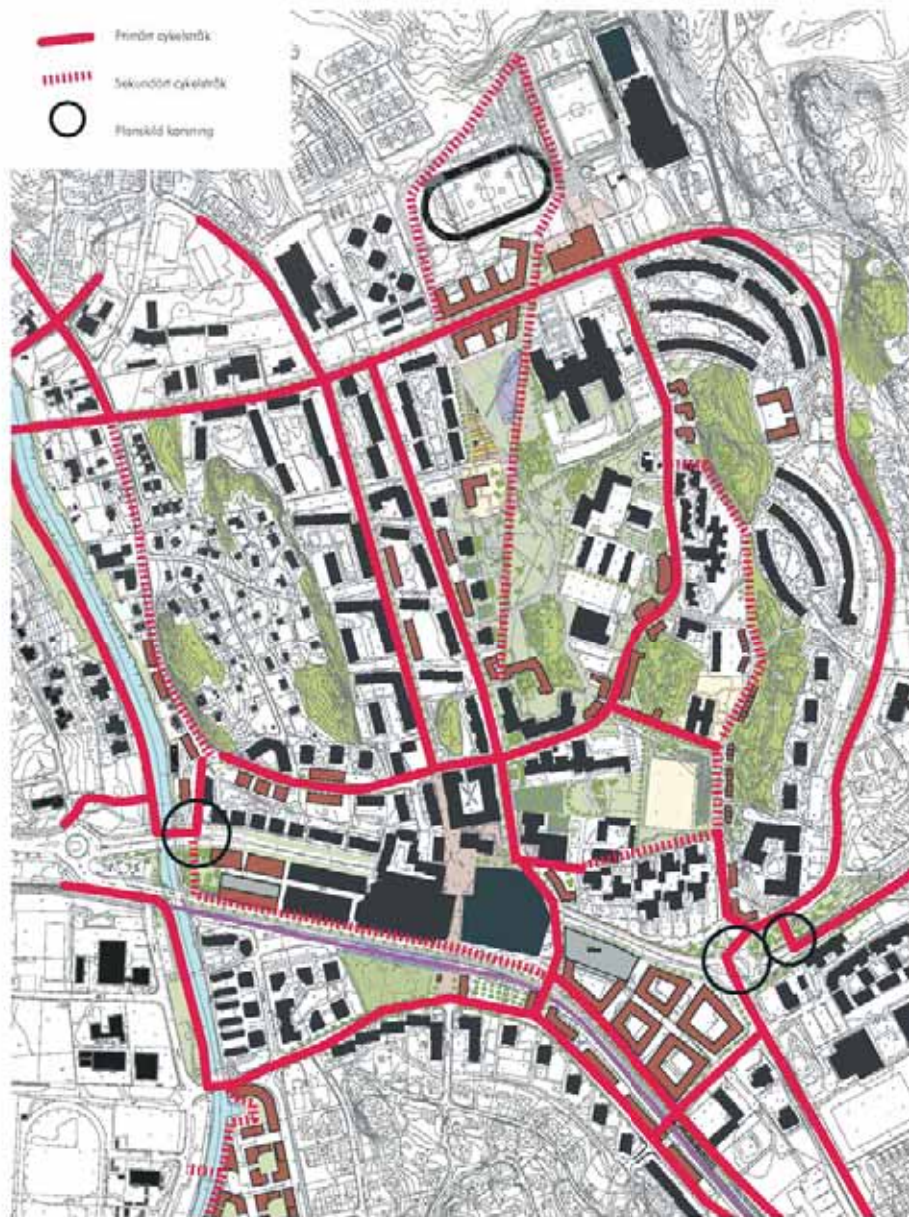
Även andra gång- och cykelvägar inom parkområdet stramas upp och ges en distinkt riktning ofta i kombination med en enkel trädrad för att öka orienterbarheten och förbättra strukturen i området.

Bergavägen fullföljs genom Hacksta/Bergaområdet och utgör därmed huvudgatan genom området. Kopplingar ökar inom parken och vägar inom Hacksta/Bergaområdet differentieras. Detta ökar orienterbarheten samt antalet människor som rör sig där. Vägen öppnas för trafik på fotgängares och cyklisters villkor och ges en mer mjuk men samtidigt distinkt karaktär med en egen identitet. Vägen förses med 2 trädrader. Parkering tillåts mellan träden.

För fotgängaren; Den nya kopplingen söderut och över järnvägen som blir tydligt både visuellt och fysiskt. Stråket från Röllingby genom stadsparken till centrum. Stråket mellan gallerian och Åkers kanal samt vidare längs kanalen till kanalstaden. Centrum ligger vid Åkers kanal! Kanalstaden ligger vid centrum!

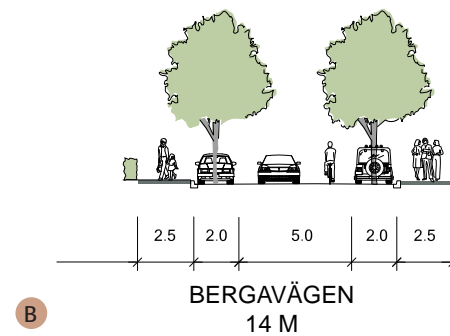
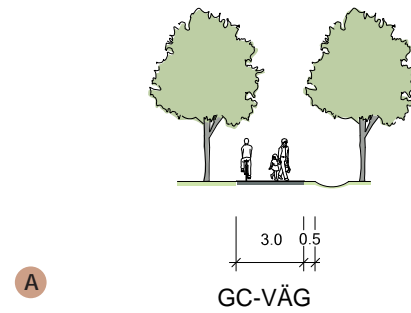

VISION: ORIENTERBARHET, HIERARKI & IDENTITET

IDENTITET

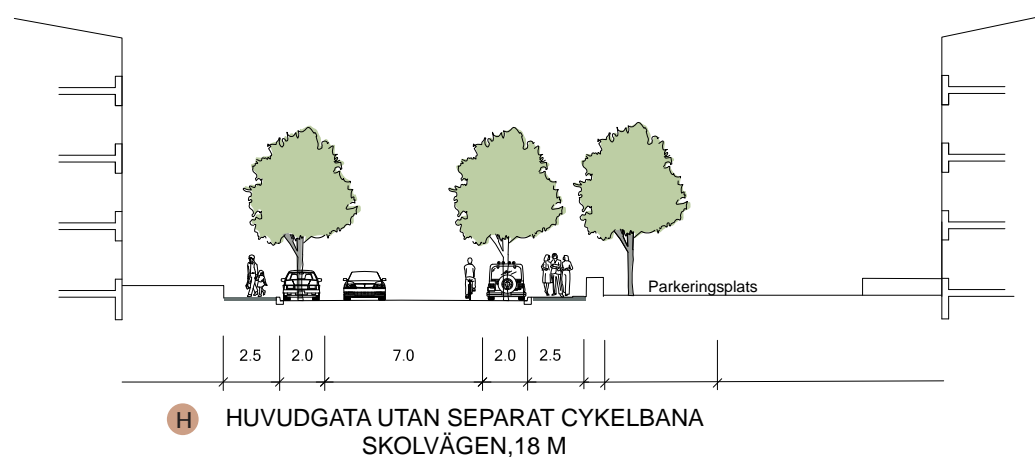
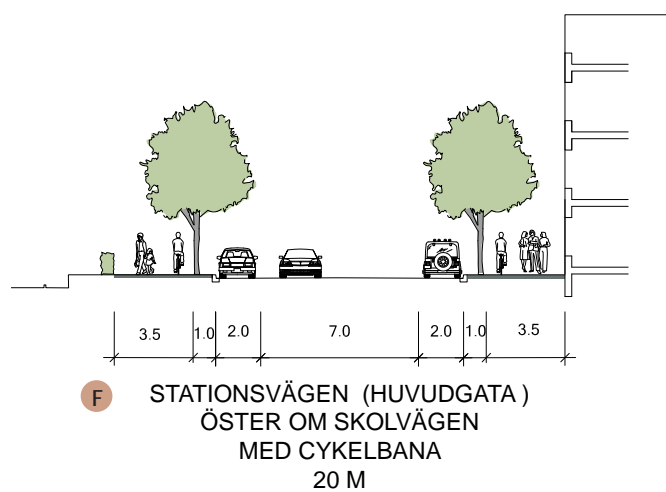
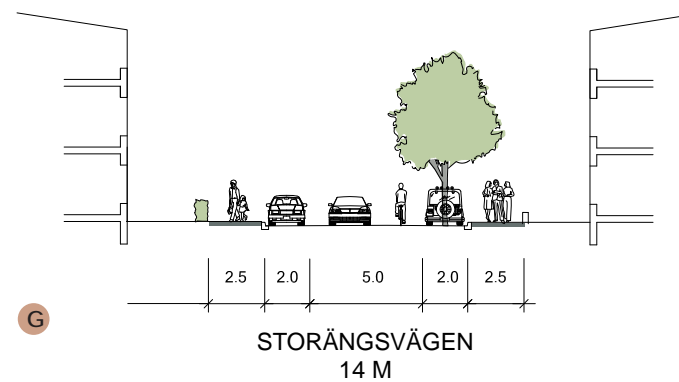
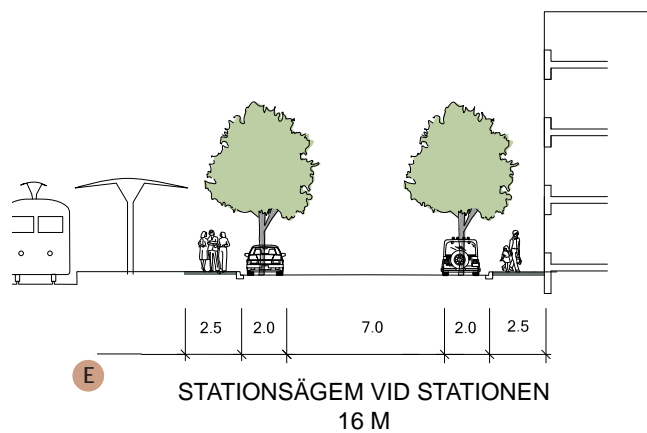

Exempel på ny kvartersstad, Östra Kanalstaden

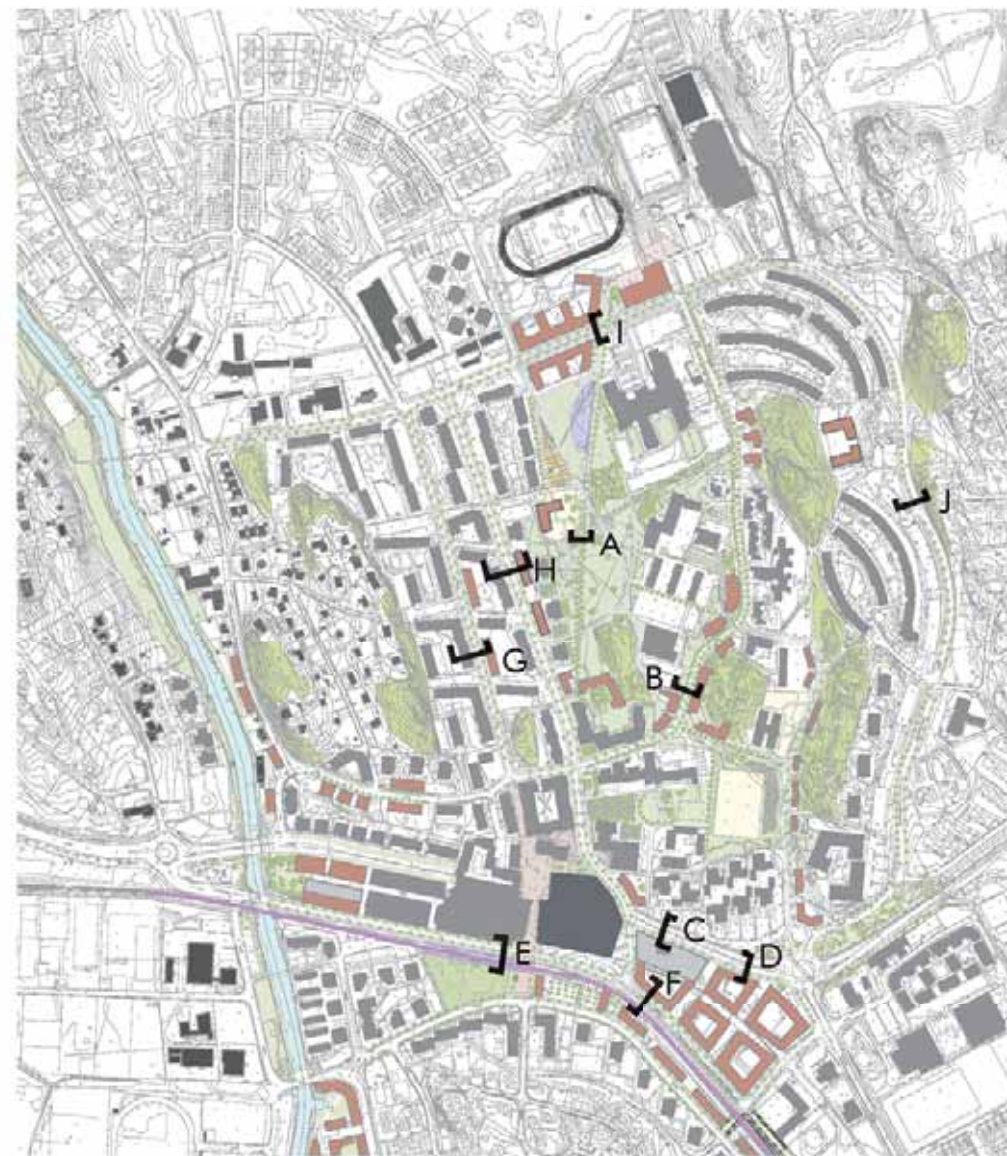
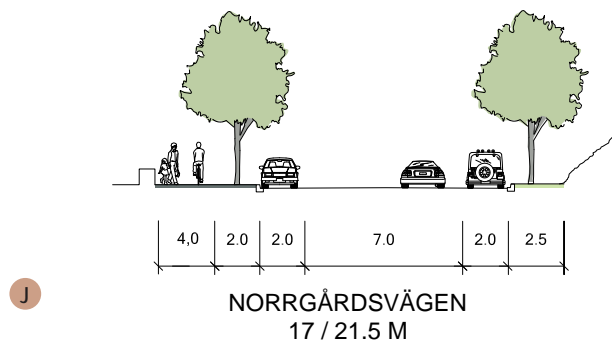
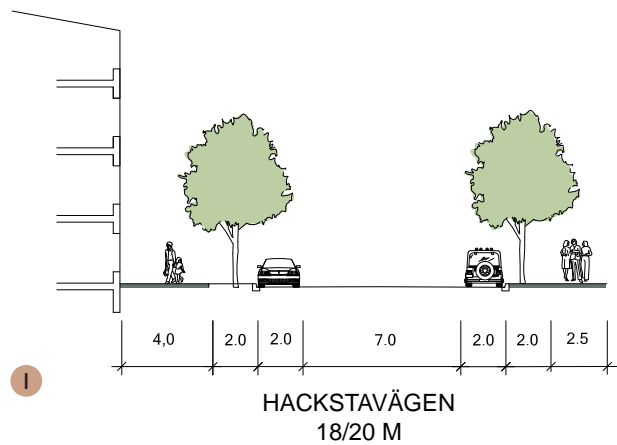

GATUSEKTIONER

GATUSEKTIONER

VISION: HACKSTA/BERGAOMRÅDET

- Stadspark
- Lek
- Dagvattenhantering
- Aktivitet/sport
- Kolonilotter
- Naturpark
- Offentlig service
- Bostäder
- Kyrka

HACKSTA/BERGAOMRÅDET I DAG

Hacksta/Bergaområdet upplevs idag som mycket grön, särskilt betraktad uppifrån. När man rör sig i området finns det dock få gröna ytor som har någon större betydelse för rekreation eller andra upplevelsevärden. De stora gräsytorerna inger en känsla av ödslighet. Andra delar känns skräpiga och inger en känsla av otrygghet. Många grönytor är antingen överblivna restytor mellan byggnader och parkering, fd naturmark som idag förlorat sin naturliga karaktär eller extensiva gräsytor som på sin höjd slås en gång per år. Genom att dela upp ytan vill vi koncentrera insatserna och karaktärerna. Detta för att rejält höja statusen på parkdelarna och istället tillåta att delar bebyggs.

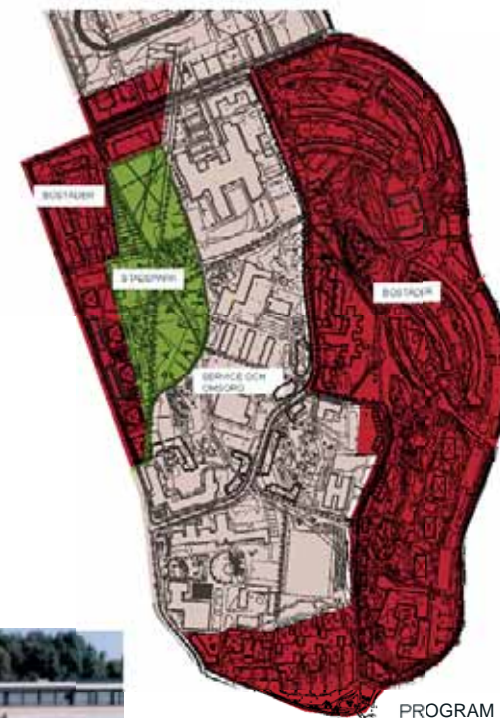

VISION: HACKSTA/BERGAOMRÅDET

Området delas upp i fyra delar. Två delar med bostäder, en parkdel med servicefunktioner och en stadspark.

Bostadsdelarna förtätas där det är möjligt och tydliga gränser skapas mellan privat och offentligt. Vad som också är viktigt är att försöka öka variationer av bostäder bl a genom att tillföra nya stadsradhus i parken. Målet är att skapa fler bostäder i centrum, att öka antalet människor som rör sig i Hacksta/Bergaområdet, skapa en mer varierad miljö samt att minska antalet gröna "restytor".

I parkdelen läggs fokus på parken med en uppgradering och ett tydligt programinnehåll av det centrala parkrummet, kring vilket olika funktioner som har med rekreation, lek och miljö läggs.

Stenmurar skapar struktur och avskilda platser i parkrum, Jönköping.

Gestaltad dagvattendamm, Holland.

STRUKTUR

Den ändrade strukturen av Hacksta/Bergaområdet med huvudgångstråket i fokus är nödvändig för att stärka orienteringen och förståelsen av parken men är också viktig för känslan av trygghet. Detta i sin tur är basen för att parken ska kunna fungera som ett samlande element och en kopplingspunkt mellan olika delar av centrala Åkersberga. För att kunna skapa huvudgångstråket blir det nödvändigt att flytta förskolan Färglådans byggnad åt väster.

VISION: HACKSTA/BERGAOMRÅDET

PROGRAM FÖR PARKDELEN

Stadsparken ligger centralt och omgiven av bostäder som idag saknar anknytning till parken. Här finns också ett stort antal skolor, förskolor och andra institutioner samlade. Det är unikt att ha en så stor park som denna så centralt på orten. För att öka upplevelsevärdet och användningsområdet för parkdelen måste ytorna gestaltas för olika upplevelser och med förutsättningar för olika typer av aktiviteter. Viktigt är dock att ge en övergripande sammanhållen gestaltning så att parken upplevs som en enhet. Gränsen mellan parkmark och privat mark måste studeras extra. Detta gäller särskilt i väster där parken gränsar till bostäder med slutna bottenvåningar vilket stärker intrycket av otidlighet mellan parkmark och kvartersmark.

I norr föreslås parken utformas med fokus på vatten. Platsen innehåller en gestaltad damm och översilningsytor med spänger och hemliga vassrum. Den blir vacker att titta på, tar hand om dagvatten från Röllingby liksom inom parkområdet samt kan användas i pedagogiskt syfte för skolor och allmänhet.

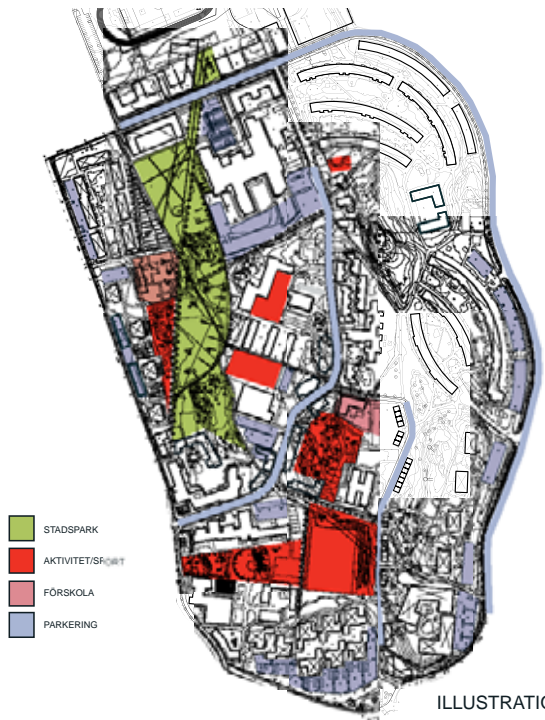
Gestaltad dagvattendamm, Holland.

Mot bostadskvarteren i väster anläggs kolonilotter som en gräns och övergång mellan bostäder och park där bostadsrättsinnehavare får tillgång till en nära liggande trädgård vilket också skapar liv i parken. I söder fortsätter det centrala parkrummet som en klassisk park med en större öppen yta i mitten för spel och lek. I kanterna skapas sittplatser och små rum för blomsterprakt och lugnare platser med hjälp av murelement eller dyligt.

Väster om det öppna parkrummet mot punkthusen anläggs parken med fokus på småbarnslek. Önskvärt är att se ytan som en del av hela parken med samma formspråk istället för att göra avgränsade, inhägnade ytor som bara ska användas för barn.

Vid Bergaskolans fotbollsplan i söder kan man öka användbarheten och upplevelsen genom att exempelvis anlägga gradänger och sittplatser i sluttningarna. Gångvägen norr om planen rätas ut och slänterna runt omkring röjs från sly.

- STADSPARK
- AKTIVITETSOMRÅDET
- FÖRSKOLA
- PARKERING

ILLUSTRATION

- DAGVATTENDAMM/
INFILTRATIONSYTA
- DAGVATTENDIKE MED KANT

DAGVATTEN

Gradänger i Vasaparken, Stockholm

Parkstråk, Barcelona.

Lek för olika åldrar som en integrerad del i parken, München

Park med dagvattenhantering

Naturlek, München

VISION: SMÅSTADSKARAKTÄR

- Bostäder, 50-tal
- Kompletteringsbebyggelse
- Mindre butikslokaler, restauranger, caféer
- Mindre platser/torg
- Entréer och lokaler mot gatan
- Kantstensparkering
- Storängsvägen utformad på de gåendes villkor

VISION FÖR SMÅSTADEN

I den nordvästra delen finns i huvudsak bostadsbebyggelse från 50-talet. Här tillkommer kompletteringsbebyggelse längs Storängsvägen och Bergavägen som förstärker befintlig småstadskarakter med butiker, restauranger, caféer och andra lokaler i bottenvåning. Små men välgestaltade platser (torg/park) skapas i strategiska korsningspunkter längs Storängsvägen. Åkar Pelles park är ett gott exempel. Stråket mot Skolvägen och vidare in i parkområdet och norrut mot Röllingby tydliggörs och annonserar redan vid Storängsvägen karakter av parkstråk.

Då Skolvägen och Storängsvägen löper helt parallellt finns möjligheten att utforma Storängsvägen till en gata med en egen karakter och på cyklisters och gåendes villkor och endast tillåta biltrafik i form av angöringstrafik.

VISION: CENTRUM

Tydligt stråk över järnväg i Rättvik

- Torget
- Teater, bibliotek, park
- Butiker, restauranger, caféer
- Livsmedelshall
- Storskalig bebyggelse, galleria
- Nytt centrumstråk över järnvägen
- Nytt centrumstråk mot kanalen och kanalpark
- P-hus
- Tåg och buss
- Stationspark
- Stationstorg
- Ny kvartersbebyggelse
- Bostäder

VISION FÖR CENTRUM

I centrumdelen rustas Storängstorget upp och kompletteras med plantering, konst och effektbelysning. Stråket mellan torget och teatern tydliggörs genom en egen identitet såsom alléplantering av blommande träd. Storängstorget och dess förlängning i stråket norrut mot Storängsvägen samt stråket söderut över järnvägen mot Västra Banvägen och Kanalstaden kantas av butiker, restauranger och caféer. Nya korsningar med järnväg skapas också vid Skolvägen och Luffarbacken som båda kopplar till Västra Banvägen. Tågstationen flyttas ca 80 m västerut och kantar stationsparkens norra sida. Bussangöring skapas i anslutning till Stationstorget söder om järnvägen. Bussdepån flyttas utanför centrum. En kiosk förbinder torg och park med möjlighet till uteservering på båda sidor.

Ny kvartersbebyggelse med småstadskarakter och lokaler i bottenvåningar skapas mellan Skolvägen och Luffarbacken, vilket ger ett betydande tillskott av bostäder i de centrala delarna.

Det är viktigt att närmiljön kring den nya centrumbyggnaden detaljstuderas och integreras i helhetskonceptet. Entréer skapas mot torget, Skolvägen och Stationsvägen. Ett nytt centrumstråk skapas

för den befintliga gallerian och västerut mot kanalen, vilket gör att centrum får vattenkontakt. Parkeringshus längs Stationsvägen får lokaler i bottenvåningen mot gatan.

Nya och befintliga parkeringshus samutnyttjas för handel och infartsparkering. Parkering längs med alla gator i de centrala delarna innebär att en del skrymmande markparkeringar kan tas bort. Cykelparkering bör anläggas på båda sidor om järnvägen i anslutning till stationstorget. Genom att gestalta parkeringarna och ge dem en tydlig avgränsning, exempelvis kan de anläggas i en trädplanterad grusad yta, blir de ett tillskott i miljön istället för en belastning.

VISION: CENTRUM

Kompletteringsbebyggelse med bostäder och lokaler i bottenvåning, så att tilltalande gaturum skapas

Ny galleria

P-hus för ny galleria och infartsparkering

Nya kontors- och verksamhetslokaler

Ny kvartersbebyggelse med bostäder och lokaler i bottenvåning

Kantstensparkering och alléplanterade gator

Storängsvägen utformad på de gåendes villkor

Ny korsning med järnvägen. Skolvägen förlängs söderut, korsar järnvägen och ansluter till Västra Banvägen

Centrum förlängs mot Åkers Kanal mellan Gallerian och kanalen - Centrum vid Åkers Kanal

Lokaler/butiker i bottenvåning mot Stationsvägen

Storängstorget förlängs söderut och korsar järnvägen

Bussangöring i anslutning till stationstorget. Bussdepån flyttas utanför de centrala delarna

Järnvägsparken i direkt anslutning till stationen

Gång- och cykelstråk längs Åkers Kanal mot Kanalstaden

Kiosk

Restaurang

Cykelpark

Stationsvägens sträckning flyttas söderut och förlängs österut längs järnvägen

Ny korsning med järnvägen, Luffarbacken förlängs söderut, korsar järnvägen och ansluter till Västra Banvägen.

SWECO

ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR

- Ny stadspark längs huvudstråket mot Röllingby idrottsplats
- Stadsradhus i Hacksta/Bergaområdet
- Bergavägen förlängs genom Hacksta/Bergaområdet och kompletteras med ny bebyggelse

VISION: PERSPEKTIV

NULÄGE

Flygfoto över de centrala delarna av Åkersberga.

VISION

Centrumfunktioner får en starkare koppling mot Kanalstaden och Tunafjärden. Ny kvartersbebyggelse skapas öster om skolvägen.

VISION: PERSPEKTIV

NULÄGE

*Vy från Storängstorget
söderut mot bebyggelsen
söder om järnvägen.
Stationen och järnvägen är
en tydlig barriär.*

VISION

*Storängstorget
förlängs söderut och
korsar järnvägen.*

VISION: PERSPEKTIV

NULÄGE

Stationsvägen, sedd österut med gallerian till vänster i bilden.

VISION

Stationsvägen utvecklas till en levande stationsgata med butiker och lokaler i bottenvåning mot gatan.

VISION: PRIORITERING I GENOMFÖRANDE FÖR ATT UPPNÅ MÅLEN

- Gator och stråk
  - Bostäder i centrum
  - Platser och knutpunkter
  - Park
  - Kompletteringsbebyggelse
- Visionen syftar till att uppnå målet om en stadsmässig småstad på längre sikt. De olika delarna i visionen blir sammantaget resurskrävande varför ett resonemang kring prioritering bör föras. Genom att skapa struktur, orienterbarhet och tydliga rum uppnås mycket av det som beskrivs i visionen, dvs gator och stråk. Ett tillskott av bostäder i de centrala delarna skulle innebära ett större kundunderlag för centrumfunktionerna samt bidra till trygghet, säkerhet och ett befolkat centrum även då handeln är stängd. Med ett större tillskott av lägenheter i de centrala delarna skapas också behov av en effektiv och väl gestaltad stadspark, torg och mötesplatser som hör staden till. Kompletteringsbebyggelsen kan ses som en möjlighet att få en mer blandad bebyggelse samt en del av finansieringen av visionen.

VISION: KONSEKVENSER FÖR BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

- Bussuppdépån flyttas utanför de centrala delarna.
- Stationen flyttas ca 80m västerut för att möjliggöra huvudgångstråket över järnvägen.
- Bussangöring i anslutning till stationstorget.
- Ny korsning skapas där Skolvägen korsar järnvägen.
- Ny korsning skapas där Luffarbacken korsar järnvägen.
- Centrumbyggnadens storlek och volym innebär att det krävs en högre kvalitet på omgivande anläggningar och bebyggelse för att uppnå kvalitéer som föreslås i visionen.
- Infartsparkering flyttas till parkeringshus i de centrala delarna och som markparkering vid stationslägen utanför centrum.
- Gator nyttjas för parkering.
- Ett gatustråk skapas genom institutionsparksområdet med en annan utormning vad gäller parkering och gata.
- Dagvattenhantering skapas i parkområdet.
- Förskolan Färglådan flyttas västerut så att stråket öppnas.

Österåkers kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
184 86 Åkersberga
www.osteraker.se